

AMERIKA

(Č A J E M S T V Í V Y V Ě R A Č K Y)

Jiří Švára Schwarzer 2004

Byl sychravý, téměř by se dalo říci promočený den. Padal těžký, mokrý sníh a venku na chatě se nedalo vůbec nic dělat. Tak jsem si řekl, že si alespoň udělám pořádek v krasových věcech, které jsem postupně navozil na chatu, nemaje již doma místo. Když jsem si dal do pořádku diáky, konečně jsem našel i ty z našich mapovacích výprav do fluoritových dolů v Jílovém u Děčína, o kterých jsem si myslel, že si je někdo půjčil a nevrátil a které jsem slíbil promítnout na výroče. Pak následovala hromada různých časopisů a mezi nimi i takřka všechny Krasové Deprese. Samozřejmě, že veškerý pracovní elán okamžitě vyprchal a vrhnul jsem se na čtení. Jsem už ve svém věku jako moje tetička, která říkala, že na celé léto jí stačí jedna detektivka, že když jí dočítá, stejně si už nepamatuje, co bylo na začátku a může začít číst znovu. Také jsem začal číst od začátku a také v podstatě objevoval nové články. V několika číslech jsem narazil na články o Amerikách od kamarádů jeskyňářů a i na mapy spojovacích štol. Překvapilo mě, kolik je teď na trase závalů. Ve vzpomínkách jsem se vracel o 40 let zpátky, kdy jsem začínal jeskyňářit a dělali jsme tenkrát průzkum a mapování celé soustavy lomů na Amerikách. To se do nich lezlo ještě pohodlně svážnou štolou na Malé Americe, dnes již zavalenou. Tenkrát ještě závaly neuzavíraly chodby úplně. Až na jeden, ten poslední. Ten byl zrovna z takového materiálu, který se nedal ani kopat, ani hrabat, leda tak nalepovat na něco. Takže jsme se museli vzdát postupu dopředu a definitivně zjistit, jak a kde štoly končí. V Krasových Depresích jsem se pak dočetl o pozdější historii průzkumů a pokusů o prolongace. Po přečtení všech uchovaných sešitů jsem je opět uložil na půdičku s tím, že někdy později si je opět přečtu jako novinky.

Po nějaké době jsem si na to ani nevzdechl. Jednu krásnou mrazivou sobotu jsem se šel sám projít po krasu s úmyslem podívat se přes led v Malé Americe do štol na druhé straně jezera, když už je taková příležitost. Když tak pomalu stoupám po lesní cestě vzhůru od Bubovického potoka, napadlo mě, že se předtím podívám na hřbet Velké hory, odkud je krásný výhled na Doutnáč, Boubovou a údolí Berounky. Zamířil jsem si to doprava rovnou do svahu a stoupal hlubokým listím, pokrytým slabým popraškem sněhu směrem k Rybízáku. Asi tak v půlce cesty nahoru jsem koutkem oka spatřil na boku jedné skalky neobvyklé jíní a pod ním listí bez sněhu. Překvapilo mně to, protože tahle místa již prozkoumaly generace jeskyňářů, hledajíc nějaké stopy po „bájně štole“, onom pokračování štol na Amerikách. Stopy po této štole, která měla vést jako pokračování hlavního překopu přes

můstek nad Bubovickým potokem a vyústovat u Kačáku někde v lomech „V Kozle“, se ale nikdy nenašly, takže to opravdu byly jen plány. A že se hledalo důkladně.

Okamžitě se ve mně probudil jeskyňářský instinkt a „mastný flek“ si důkladně prohlédl. Skutečně! Byl tam. Pod malou, převislou skalkou byla silná vrstva navátého spadaného listí v jednom místě bez sněhu a kameny těsně nad listím byly slabě ojíněné. To znamenalo, že tam odtud proudí teplejší vlhký vzduch. Ještě mne napadlo, jestli to není jen projev tlení tak silné vrstvy listí. Ale jíní bylo jen na malém kousku dlouhé skalky. To už nemůže být náhoda. Vzal jsem dlouhý prut lísky a začal píchat do spadaného listí pod skalkou. Vrstva byla měkká skoro do hloubky 2 metry a všude jsem narážel na skálu. Až v jednom místě prut nenarazil na odpor a zabořil se dál. Po vytažení byl jeho konec zašpiněn mazlavým bahnem a něčím, co vypadalo jako vápno. Protože vrstva listí byla poměrně silná a sám bych na odhrabání nestačil, místo jsem si zapamatoval s tím, že některou příští sobotu sem vyrazíme s celou partou a s nářadím.

Ve středu v hospodě jsem ostatní seznámil se svým objevem a jak jsem předpokládal, nikdo mi nevěřil. Ta místa už každý prozkoumal snad po kolenu a s lupou. Jen Vědma se mě nakonec zastala, že tenkrát s tím otvorem ve skále ve Svatém Jáně mi také nikdo nevěřil, a co se z toho vyklubalo. To je přesvědčilo a domluvili jsme se na akci.

* * * * *

V sobotu bylo pošmurno a byla obleva a s tím i spousta bahna. To nám celkem vyhovovalo, protože tak alespoň bude v krasu méně lidí a nebudeme mít případné diváky a bude když tak i menší ostuda, jak pravil Petr. Cesta proti Bubovickému potoku probíhala mlčky, až na chvilku u vodopádu, kdy jsme zavzpomínali na divácky zdařilý divadelní potápěčský pokus v jezírku pod vodopádem. Pak už se zase mlčelo a každý se zaobíral vlastními úvahami o následující akci. Až když jsme odbočili na cestu údolím k lomům, začala nálada stoupat. Na rozdělení cest jsme odbočili doprava a stoupali kolmo do svahu směrem k Rybízáku. Za chvilku jsme byli u skalky.

Po prohlédnutí místa si všichni oddechli, protože jsme byli před pohledy náhodných chodců a ochranářů skryti mírnou terénní vlnou. Když jsme se ovšem přikrčili... Michal odborným pohledem zhodnotil situaci a chtěl vědět, kde bylo to jíní. Pak pravil, že tam žádné náznaky krasovnění nejsou a jestli tam přece něco je, aby se z toho nakonec nevyklubala další Bubovická propáستka na druhé straně Mokrého vrchu, kde se kopal a kopal a nic.

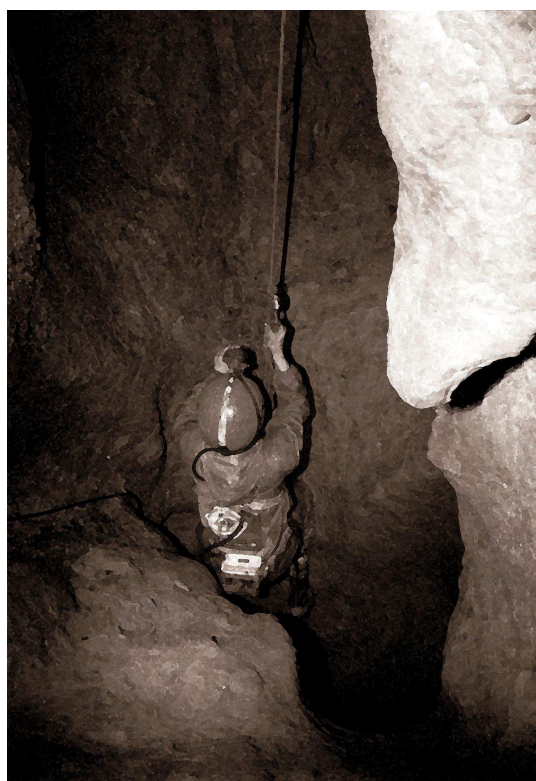
A začal se pomalu hrabaje, nořit do vrstvy listí. Včas jsme jej zarazili, že by třeba bylo vhodné se převléknout, protože má, jak sám pravil, poslední čisté a celé kalhoty. Tento těžký argument uznal a opět se vynořil. Navlékli jsme tedy pracovní ohoz a chvíli se dohadovali, co s odhrabaným listím, které teče zpátky jak voda. Nakonec jsme se dohodli, že uděláme pažení z větví, takže v případě nebezpečí v podobě „ochranářů krasu“ větve jen vytáhneme a budeme tvrdit, že v listí trénujeme záhrab ve sněhu k zimnímu přechodu Roháčů.

Po hodině hrabání jsme v hloubce narazili na hlínu, která vyplňovala prohlubeň ve skále pod převisem. Když se začalo stmívat a halda vytěženého materiálu se už skoro nedala ukrývat pod listí, hlásí David, že se otevřel ve dně otvor a vše padá dovnitř. Otvor tedy opatrně rozšířil

skopáním další hlíny dovnitř a pro jistotu přivázan na laně, se spouští po hlavě dolů. Hadím vlněním mizí v otvoru a za chvíli hlásí: „Dole je jakési plató a dál vede úzká chodbička. Je to vše evidentně umělé a vy stojíte na stropu z betonových překladů. V rohu kousek vypadl a tím jsem sem vlezl a díky jemuž unikal teplý vzduch ven a vlastně tak vedl k objevu. A vše je poměrně čerstvé. Proto nemohl dřív nikdo nic najít. Je klika, že jsi Šváro u toho byl první. Proto také venku nemohlo být ani stopy po vytěženém materiálu, protože se těžilo odspodu a všechnen materiál šel štolou pryč. Vchod byl posléze zakrytý a zamaskovaný zeminou a listím a dokonale splynul s okolím“. Pak na nás volal, ať už konečně zalezeme také, ať se tam sám nebojí.

Tak jsme své věci zamaskovali do listí a zalezli za Davidem. Stáli jsme a někteří i seděli na jakési malé galerii asi 3x4 metry. Nad námi byl na dosah strop z betonových překladů a v rohu vedla dolů úzká chodbička, která mi připomínala rozměry ražbu pro kanalizaci v nejmenším profilu „pražských normálií“. Na důlní vozík je moc úzká, takže to bude asi „jen“ větrací štolička. Ale kam to vede, k čemu to sloužilo a proč je to zamaskované? Odpovědi na tyto otázky nás teprve čekaly.

Po chvíli dohadování, kdo půjde dolů první, padla volba na Michala. Připnul se teda na lano, přivázané ke stropnímu překladu, který jsme nejprve ve dvou vyzkoušeli, aby pak nehučel za Michalem. Ten by pak byl hezky rychle dole a je sporné, v kolika kusech. Vždycky si při tom vzpomenu na toho blbce, který lezl bez lana a skutálel se svážnou na Alkazaru a pak ho dole málem mohli sbalit do krabice od bot, jak byl polámaný. Ale naštěstí to přežil. Tady by za Michalem ale běžel ještě kus betonu. Jak sestupoval, odvíjeli jsme zvolna lano. Protože *padesátka* nestačila, navázali jsme ještě *čtyřicítka*. Když se konečně Michal zastavil, zbývalo už jen pár metrů lana. Takže při sklonu skoro 45° se dostal kolem 65 metrů hluboko.

David vytáhl papír a pak nám s překvapením v hlase oznámil, že to by odpovídalo přibližně úrovni té projektované štoly. Ta by tam podle projektů měla být tak kolem 318 m.n.m. My jsme zalezli tak ve 380 metrech, takže rozdíl je 62 metrů. Jenom ten směr se nám tak trochu nezdál. Odhadovali jsme, že chodbička vede o 90° víc vlevo. Ale neměli jsme

mimo mobilů a hodinek (digitálních) nic jiného a tak nám zůstaly zatím jen dohady. I když i podle digitálek se dá přibližně pomocí sluníčka určit jih, dneska si slunce na povrchu zrovna vybralo volno a dole také nesvítilo. Zdola zatím Michal křičel, ať buď někdo leze, nebo že jde nahoru. Nechce tam zhynout sám bídnou smrtí utopením se v bahně. Protože už bylo pozdě, zavolali jsme na něj, ať tedy leze nahoru.

Za mohutného funění se za chvíli v oblacích páry objevila bahnem obalená koule, která když viděla naše udivené pohledy, pravila Michalovým hlasem: „*No co, co, co, dole jsem jen lehce upadl, do prdele*“. Byl to on! Lano jsme nechali přivázané ke stropu a postupně se vysoukali ven. V otvoru jsme vzpřícili větve, na které přišla stará pláštěnka a na ní jsme nahrnuli staré listí. Mimo jiné barvy listí nezbylo na místě po naší akci naprosto nic. I ta barva se nakonec sama upraví, až listí zvlhne. To by někdo musel skočit přímo na zakrytý otvor, aby jej našel. Ještě jsme udělali na skalce nenápadnou značku, obhlédli okolí a jali se sestupovat do Srbska do hospody. Na zpáteční cestě jsme si dělali legraci z Michala, proč se vláčí s tou koulí bahna, ve které se prý nachází overal. Sám vypadal na obličej i na rukou, jakoby se týdný nemyl. Ale nad vodopády se

v potoce oplachovat nechtěl, to by prý těm vodopádům neudělal. A tak se umyl až před Kubrychtovou boudou, v poslední tůňce, než se voda Bubovického potoka ztrácí v terase. Nakonec zajásal, protože v té kouli bahna opravdu overal našel.

Za patřičných poznámek a žertíků parta dorazila do hospody. David zatím slíbil, že ve středu na naší hospodskou schůzku přinese všechny mapy a projekty ke štolám, které sežene. Taky tak udělal.

Seděli jsme nad mapami a stále nám to nevycházelo. Hloubka by odpovídala, ale ten směr. Někde musela být chyba. Ale kde? V úvahu jsme brali i to, že parta, která se snažila prokopat Monte Carlo, nenarazila na žádnou zavalenou křížující chodbu. Vtom někdo mezi loky piva pronesl památnou úvahu, zda ta hlavní štola za závalem na 88 metru, místo aby šla rovně a překřížila zával Monte Carlo, neuhýbá doprava a nepodchází tzv. Výjezd mezi Červeným a Černým lomem. Zarazilo nás to, protože tato varianta by zapadala do známých skutečností i do vyjádření známého populárního geologa, že je oblast rozsáhlého závalu z usazenin z bývalého paleokoryta pravěké řeky. Probírali jsme to ze všech stran, ale nenacházeli jsme vysvětlení. Proč by štola uhýbala doprava, když ložiska kvalitního vápence leží vlevo a i podle projektu vede rovně? To nikdo netušil a tak nám to snad objasní už příští akce.

* * * * *

Nastala sobota a s ní i pokračování naší dobrodružně objevné akce. Tentokrát jsme jeli autobusem 311 ze Zličína, protože je to z Bubovic podstatně blíže než ze Srbska a také jsme se chtěli ještě zastavit na naší jeskyňářské základně, vybudované z bývalého transformátoru, který jsme před lety získali zdarma od Rudných dolů a považované mnohými za nejvyšší jeskyňářskou základnu u nás. Ono také 3 a půl patra budí respekt. Po krátkém zastavení pro materiál (trámky, prkna a hřebíky) a měřičské pomůcky (topofil, pásmo, kompas, aku vrtačka a hřeby) jsme pokračovali k našemu objevu. Na místě jsme zjistili, že místo je nedotčeno a že je opravdu stranou a není odnikud přímo vidět.

Během půlhodinky jsme odkryli vchod a po převlečení všichni zalezli dovnitř na galerii. Po chvíli dohadování, kdo zůstane a udělá rám a poklop na vchod se přihlásil Petr, který zjistil, že si zapomněl jednak karbidku a jednak mu málo svítí světlo. Ostatní postupně mizeli ve štolice. Počva klouzala a tak bez lana by to byl docela hazard. Sice se dalo vzepřít o stěny, ale kdo ví. Dole jsme počkali na Davida, který za sebou táhl nit z topofilu na polygon a musel dělat několik měřičských bodů do stropu. Chodba vedla dál úplně přímo a tak jsme postupovali příkrčení za sebou dál. Asi tak po 150 metrech naše chodbička ústila kolmo do dva metry vysoké hlavní chodby, kde na zemi byla jednokolejka a ocelové potrubí. Napravo, podle kompasu na jihovýchod, jsme se dostali asi tak po 100 metrech k závalu. V něm mizely koleje i potrubí. Tady jsme se nezdržovali, protože na první pohled bylo zřejmé, že dál to nepůjde a vydali jsme se na druhou stranu; od odbočky tedy na severozápad.

Chodba mírně klesala a vedla úplně rovně. Vystrojena byla jen místy klínovitými betonovými bloky, jak je známe z depa ve štole na Barboře. Po téměř 400 metrech podle topofilu

odbočovala vpravo malá chodbička, stejná jako byla ta objevitelská, která po pár desítkách metrů končila závalem, tlačícím se z nějakého komínu. Bylo znát, že je to krasový komín a zával je jeho původní výplň. Hlavní chodba ale šla stále dál a my tím pádem také.

Po chvíli jsme narazili na malý systém krátkých odbočných chodbiček s kolejištěm, navzájem pospojovaných a hlavně úplně suchých. Odhadli jsme to na nějaký sklad. Nenašli jsme v nich žádné předměty a ani stopy po nějaké předchozí návštěvě, jenom vedle kolejí leželo na boku několik podvozků z důlních vozíků. Nikdo tam nic nezanechal, což se bohužel o dnešních jeskyňářích nedá moc říci. Stačí si vzpomenout na čištění propasti Barazdaláš na Silické planině, které organizoval kamarád Martin Počůvajka tak někdy kolem roku 1975. To bylo několik malých nákladních aut vynesenoho použitého materiálu a odpadků.

Jen v jedné širší příčné prostůrce byl stůl, lavice a police u stěny a na zemi několik stohů desek. Desky u stolu a lavic i ty na zemi byly ze zajímavého materiálu. Jakoby papír, napuštěný pryskyřicí a pak slisovaný. Vzpomínám si, že když jsem byl ještě malý, tak doma jsme z tohoto materiálu měli podložku na štípnání dříví, která vůbec nešla rozštípnout. Podobný materiál se pak používal na karoserie Trabantů. A teď to tady znovu vidím. Podle toho by se dala určit doba vzniku na těsně poválečné období. Vědma odněkud vykouzila hadr (zlí jazykové tvrdí, že to byl kus prádla) a utřela stůl s lavicemi. Posadili jsme se kolem, rozložili mapy a David začal podle svých poznámek počítat a zakreslovat.

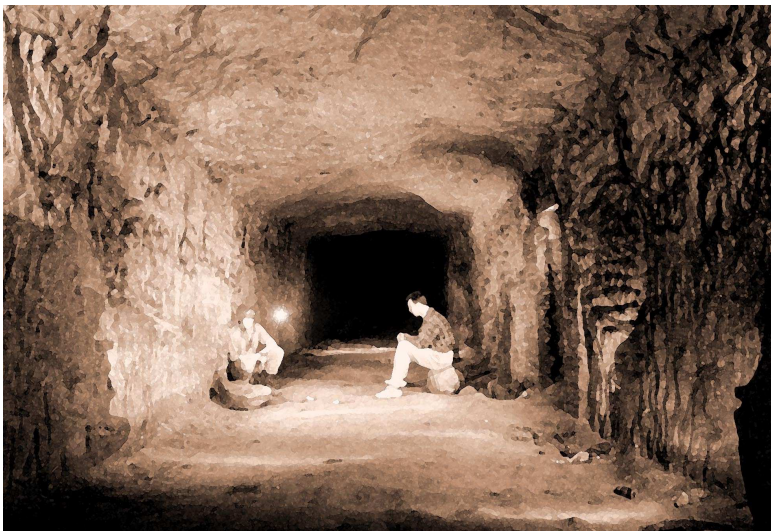
Před našimi zraky vyrůstal překvapivý obrázek. Chodba na JV končila závalem, jehož druhá strana byl pravděpodobně zával na 88 metru pokračování hlavní štolý, která asi skutečně uhýbá vpravo a vyhýbá se závalu Monte Carlo, jak někdo v hospodě navrhoval. Takže jsme na druhé straně tohoto závalu. A ten zával z komínu na konci odbočky doprava se nachází skoro přesně pod Bubovickou propástkou. To jsou ale překvapení. Stále nám však unikal smysl štolý a jejího směru. Rozhodli jsme se, že tohle místo se stolem a lavicemi budeme mít jako výchozí camp pro naše další bádání, abychom nemuseli všechno tahat nahoru a dolů. Michal vybalil ze speleovaku vaňič, na něj dal ešus, nalil vodu a udělal všem kafe. Byla to přímo chuťovka. Tomáš zatím rozhýbával kolečka u jednoho vozíku a nasadil jej na koleje. Docela slušně se s ním dalo pohybovat.

Po krátkém obědě, kdy každý snědl co si přinesl, jsme naložili vaky na vozík a vyrazili dál. Chodba stále mírně klesala a tak vozík i přes silný odpor v nenamazaných ložiscích šel tlačit. Důkladně jsme prohlíželi strop a stěny a až na několik zapažených krasových kapes jsme neviděli nic zajímavého. Cestou jsme stále zakreslovali polygonový tah. David říkal, že teď by se hodila ta laserová libela na stativu, co jsem na ní upozorňoval, že je v prodeji. To by bylo rychlé a přesné měření. Jen kvůli sklonu chodby by záměry musely být kratší.

Chodba byla stále stejná a tak po odhadem 700 metrech a třech hodinách stálého měření a zapisování jsme se octli před nečekaným závalem. Ze závalu vykukovaly betonové bloky, takže jsme se dostali do pásma poruch, nebo před námi byl zkrasovělý úsek a výztuž to po těch desítkách let nevydržela. Když jsme se divili, kam se ztrácí přitékající voda, všimli jsme si, že na zemi před závalem je ocelová roura, která nás provázela po celé cestě, náhle přerušena a voda mizí ve zbývající části, mizící v závalu. To znamenalo, že rouru přerušili ještě před úplným zavalením, aby se voda nehromadila. Zavrtali jsme do stropu tedy poslední měřičský bod, pořídili něco fotek a vyrazili nazpět. Vozík jsme nechali u závalu s tím, že příště si přineseme nářadí a vazelínu na namazání ložisek koleček, aby bylo možno jej tlačit i do kopečka. Na odvoz materiálu a nářadí byl ideální. Až se sem budeme vracet, vezmeme si další. V campu jsme nechali všechno, co nepotřebujeme venku. Nahoře už nás netrpělivě očekával Petr, který udělal perfektní dřevěný rám a poklop a když jsme za sebou padací dveře zavřeli a nahrnuli trochu listí, nebylo vůbec nic znát. Dobře odvedená práce od Petra.

* * * * *

Doma se nám stále dokola honilo hlavou, co jsme v sobotu viděli. Ve středu u piva jsme všechno znovu probírali a netrpělivě čekali na Davida s jeho mapami a výpočty. Ten se také brzo objevil a jakmile si objednal pivo, rozložil mapu a začal na nás chrlit fakta. Chodba skutečně vede na severozápad a když ji vynesl podle výpočtů do mapy, vychází mu, že zával na jihovýchodě je někde mezi Černým a Červeným lomem pod výjezdní chodbou, do které se shora dá zalézt a končí asi tím

samým závalem, na který jsme narazili dole a je to s největší pravděpodobností i zával Monte Carlo. Takže musí být velmi rozsáhlý, a je malá naděje jej prokopat. Ale my jsme již na druhé straně a to je hlavní. Krátká odbočka doprava, na kterou jsme narazili a která končí zavaleným zkrasovělým komínem se opravdu nachází pod Bubovickou propástkou, takže kdyby hoši pokračovali v kopání a těžení, tak by se po čase dostali do štoly shora. Celé to vypadá na uměle zasypané větrání. Ale čeho!

A největší překvapení nakonec! Ta hlavní chodba směřuje přímo do oblasti vyvěračky ve Svatém Janu pod Skalou a my jsme se posledně dostali k závalu, který se nachází podle vzdálenosti přibližně pod bývalou hospodou na kraji lesa u silnice z Bubovic do Hostimi. Že by opět nějaký zavalený komín na povrch? Nebylo by to nic překvapujícího, že chodba končí kvůli zamaskování v budově. A bylo by to přibližně v polovině mezi lomy a vyvěračkou. Celé to je nějaké tajemné.

O to více začínáme hovořit o našem objevu před lety ve Svatém Janu pod Skalou. Tam jsme se dostali dnes již neexistující chodbou do obrovských umělých prostor, vyražených neznámo kým, ve kterých byla pravděpodobně instalována tepelná čerpadla, vyrábějící elektřinu, která byla vedena neznámo kam. Bohužel v cestě je zával a nikdo netušíme, jak rozsáhlý. Michal vyrukoval s nápadem, že má malou videokameru a když vyrobí malé vodotěsné pouzdro, mohli bychom ji zapnutou a přivázanou na soutyčí zastrkat do roury a pak se podívat, co se natočilo. A když jí přiváže obráceně, bude vidět zával i z druhé strany. Kamera má vlastní infralampu, takže nepotřebuje jiné osvětlení. Jenom neví, jak roura na druhé straně končí, aby jí (kameru) dostal zpět.

David rozvíjel dál své úvahy a pravil, že kdybychom prolezli zával, není ještě vyhráno, protože asi tak v polovině úseku za závalem prochází štola v oblasti činných závrtů mezi Vysokou strání a Propadlými vodami a lze tam očekávat také závaly a hlavně zvýšený přítok vody. Na to jsme se ozvali, že to budeme řešit, až se tam dostaneme. Když se tam dostaneme. Ještě poznamenal, že z roury jde slabý průvan, což svědčí o dalším pokračování celého systému. Takže když je tam ještě nějaký zával, musí být prostupný, nebo je tam také roura. A tak jsme se domluvili na další akci, tentokrát na oba dny s tím, že dole i přespíme. Nahoře nyní již nikdo hlídat nemusí, což všichni přijali s povděkem.

* * * * *

Sobotní transport báglů do podzemí proběhl bez problémů a tak už brzo zase sedíme v campu u stolu. Michal připravuje kameru a přikládá jí k rourě na zemi. Samozřejmě hned letí vzduchem poznámka, ať to nepřehání a nestrká jí dovnitř už teď, že k závalu je to daleko. Ale on

na to, že není tak blbej, jak vypadá a že jen porovnává velikost kamery a roury aby se s kamerou netahal zbytečně. Privil jen „dobrý!“

Hoši mezitím rozebrali kolečka u jednoho vozíku a namazali ložiska. Když podvozek postavili na koleje, pomalu se sám rozjel dopředu. Můžeme tedy vyrazit. Na vozík jsme naložili kutací náčiní, kameru, klacky a Vědmu, vrazili jí do ruky prkno na brždění a poslali ke všem čertům. Vozík se pomalu rozjel a my se vydali za ním. Vědma nám ujížděla stále rychleji, ale věděli jsme, že dál než k závalu nám nezdrhne. Taky jo. Když jsme tam dorazili, byl už náklad složený a vozík odtlačený kus zpět, aby nepřekážel.

My jsme čistili ústí roury a okolí, aby tam nic nevadilo a dalo se tam natáhnout soutyčí, které Petr vyžebal od spojařů, kteří s ním zatahují kabely do tvárniceových tras. Michal zatím přivazoval kameru do zvláštní klece ze silného drátu, aby jí případně mohl vtáhnout zpět, kdyby roura na druhé straně končila ve vzduchu. S napětím jsme Michala pozorovali, jak ji pomalu zatlačuje do roury. Domluvili jsme se, že jí tam budeme zastrkovat po 2 metrech a pak kontrolovat, co se natočilo. Ze začátku jsme jí zastrčili 4 metry a po vytažení se ukázalo, že byla stále v rouře. Petr pravil, že jsme blbí a nemyslíme, protože roury jsou 6 metrů dlouhé a když je někdo rozebíral, tak určitě ve spojích po těch 6 metrech, takže logicky po 4 metrech musí být kamera ještě uvnitř. Tak jsme ji zasunuli o kousek víc, než je délka roury a pak opatrně vytáhli. Kamera jen trochu zadržla, ale pak šla vytáhnout poměrně snadno.

Na obrazovce nebylo nic. Michal jen provinile oznámil, že ji zapomněl zapnout. Tak znova. Napětí by se dalo i měřit. Po vytažení Michal kus převinul zpět, a natočil k nám malou obrazovku. Bylo vidět, jak kamera jede rourou, pak konec roury a pak ve volném prostoru bylo vidět kámen a na něm nápis křídou: „*Byla jsem tady - Vědma*“. Byli jsme z toho v šoku a úplně tuhý, když v tom se Michal už neudržel a začal se strašně chechtat. Pak z něj vylezlo, že si to tak připravil už doma a ta nová nahrávka je až za tímhle. Přetočil pásek ještě kousek a pustil jej znovu. Opět bylo vidět, jak kamera jede rourou, ale tentokrát tam byla vidět i voda. To si před tím nikdo neuvědomil. Pak náhle byl vidět konec roury a tma. Takže zával končí dřív, než po 6 metrech. Michal ještě kameru v klínce otočil zpět a znova zasunul do potrubí. Pak už jsme se jen dívali, jak vyjela z roury a infralampa osvětila zával z druhé strany. Ten byl na pravé straně trochu vzdálenější a to znamenalo kopat na té straně, tj. u nás vlevo. Ještě jsme se přesvědčili, že betonové bloky ve stropě jsou neporušené a už jsme s elánem organizovali kopání.

Tomáš vyrazil s vozíkem zpět na základnu, přitáhnout nějaké ty desky na pažení a ostatní zatím urovnávali plac před závalem. Dohodli jsme se, že při tak malé šířce závalu vyrazíme podle boku chodbičku, do které ohneme koleje, aby mohl projet natěsno i vozík. Stačí vyhrabat tak 80 cm šířky a metr na výšku. Naštěstí odvodňovací roura vedla zrovna při druhé straně. Hoši odmontovali ještě jednu a tu, která koukala v závalu nastavili, aby bylo kam dávat nakopáný materiál a voda mohla volně odtékat. Práce ubíhala pomalu. Kopáči nadávali, že se materiál lepí a z pěti

kil, která naberou, jich čtyři zůstanou nalepené na lopatě. A tak nakonec bylo nejjednodušší z nakopaného materiálu dělat koule a ty pak transportovat stranou. Samozřejmě byla ovšem práce v rukavicích. Přinesl jsem pět párů elektrikařských gumových rukavic a s těmi to byla hračka. Po zavedení tohoto postupu šla práce o mnoho rychleji od ruky. Stěny držely, ale přesto,

když se doslova přiřítíl Tomáš s nákladem desek, výkop jsme pro jistotu zapažili. Dole jsme je krapet zahrabali a nahoře opřeli o šikmou stěnu.

Někdo se omylem podíval na hodinky a ohlásil, že je 11 hodin, ale v noci. To to uteklo. Očistili jsme teda nářadí a vyrazili do našeho podzemního campu. Všichni byli tak unaveni, že po jídle zalezli do spacáku a za chvíli se ze všech koutů ozývalo tu silné, tu slabé chrápání. Ráno, ačkoliv co je to v pozemí ráno, všichni pomalu lezli ze spacáků a pochvalovali si, jak dobře se v tom absolutním tichu spalo. Petr mezitím za rohem našel slaboučký pramínek pod stropem chodby a za půl hodiny naplnil tři ešusy vodou. Tak jsme udělali vydatnou snídani a vyrazili opět pracovat.

Všichni se střídali v kopání a koulení a práce šla dobře od ruky. Po třech metrech Vědma zatlačila násadu hrabla dopředu a ta projela hlínou a byla na druhé straně. Přidali jsme na tempu a za dvě hodiny byla chodbička vyklizena a Michalův zával, jak jsme jej mezitím pokřtili, překonán. Prohrabali jsme se skoro 4,5 metru plus něco odklizu na zemi. Mezitím ostatní pomocí kusů kolejnic uhnuli koleje k boku a z přivezených částí nastavili koleje za zával. Tam chodba pokračovala ve stejném profilu rovně dál. Všichni už byli unavení a bylo už dost hodin a tak jsme naložili věci na vozík a jeli zpět do campu. Tam jsme všechno, co se mohlo nechat v podzemí, dali do polic a vyrazili do hospody v Srbsku. Pod vodopády jsme se umyli a nikdo by už na nás nepoznal, že jsme byli dva dny zalezlí v douře. A ne v ledajaké!

V hospodě bylo natřískáno a nebylo slyšet vlastního hlasu, tak abychom při řvaní na sebe náhodou něco neprokecli, jeli jsme radši domů s tím, že se sejdeme ve středu.

* * * * *

Ten den jsme nad mapou rozváděli každý svoje teorie. Všichni se shodli na tom, že také mysleli na objevy před lety, ale že se jim to zdálo moc divoké. Když se ale zamyslíme nad tím, co se tenkrát stalo a co víme dosud ze svých nových objevů, vychází nám fantastická teorie, že bychom se mohli dostat do toho tajemného podzemí z druhé strany. Směr štolý i její sklon vychází na úroveň vody ve vyvěračce ve Svatém Janu. Že by to mohla být správná teorie přiživila svou poznámkou i Vědma, která pravila, že takové obrovské množství narubaného materiálu muselo být někudy vytěženo a kudy jinudy se odvoz dá dokonaleji zamaskovat, než že pochází z těžby v lomech na Amerikách, kam se štolou všechnen natěžený materiál vždycky vozil. Ovšem pokud ten, který uzavřel přístup do tajemných prostor, tento přístup také nezrušil. To poznáme.

* * * * *

Opět akce a opět na dva dny. Doma to zatím prochází bez problémů. Sedíme v campu a připravujeme si věci. Konstatujeme, že sucho je tu obdivuhodné, dokonce i rukavice oschly a zanechané spacáky nezvlhly. Dokonce ani myši tu nejsou. Upadlý rohlík zůstal neporušený. Michal s Tomášem zatím vyrazili napřed zkontrolovat průkop a změřit jej, jestli vozík projede, což nás posledně v tom frmolu nenapadlo. Naložili jsme tedy všechno na vozík a vyrazili. U průkopu už hoši hlásí, že by měla být dostatečná vůle na průjezd, což vzápětí potvrdí i úspěšný průjezd vozíku. Koleje jsou sice položeny „naboso“, ale drží. A zase vrtáme body, zaměřujeme a zakreslujeme. Je to až trochu fádni. Tak jsme ušli a ujeli asi tak dalších 600 metrů. Teď bychom se měli nacházet někde pod těmi závrtý.

Chodba je vyztužena betonovými bloky, které drží, i když mezi nimi vytéká trochu vody. Tady to muselo ale vypadat při deštích před deseti lety. Pokud to ovšem teklo sem. Ale teď vidíme, že zával tu není a tak valíme dál.

Po dalším pěti stech metrech se ale před námi objevuje to, čeho jsme se obávali - zával. A na stěnách jsou vodní čáry, jak při větších přítocích nestačí voda odtékat a hromadí se. Opět je tu

přerušená roura a opět voda valí do ní. Tentokrát je jí ale o mnoho víc a tak bude průzkum kamerou asi dost obtížný. Protože tohle jsme už jednou dělali a máme to nacvičené, je během půlhodinky kamera připravena k provozu.

První pokus se šesti metry soutyčí se nepovedl. Kamera nedoplavala na konec roury. Nastavujeme tedy dalších šest metrů. U ústí roury se začala hromadit voda jak kamera přicpala odtok a po sedmi metrech pak voda začala zase odtékat. Po dvanácti metrech hlásí Michal škusnutí soutyčí a kameru rychle vytáhl. Za chvíli voda opět opadla. S napětím jsme očekávali co videozáznam ukáže.

Kamera opravdu projela ven z potrubí. Sice trochu výš, ale přesto byla vpředu vidět kolejnice s pražcem. To je překvapení! Podle směru roury, chodby a kolejí odhadujeme, že na druhé straně je už dvoukolejka. Konstatujeme, že nás teda čeká poněkud delší kopání. Tentokrát ale nemusíme dělat chodbu pro vozík, takže začneme blíž u stropu a tím si to o trochu zkrátíme. Začali jsme tedy hned s hrabáním na levé straně, jako minule. Do večera a v neděli jsme odhrabali a zapazili celkem šest metrů. Bylo to celkem jednotvárné. Zbytek dorazíme příště.

* * * * *

Další akce byla jen na sobotu, protože ostatní už měli dojednané na neděli nějaké kšefty, aby si také něco vydělali. Takže v sobotu jsme se s elánem pustili do hrabání jako chrobáci a valili jsme své kuličky za sebe a vršili zpátky do chodby. Už po dvou hodinách se ozývá zřepdu řev, že jsou na druhé straně. Ještě zbývá vyhrnou před sebe několik hromad a už se všichni tlačíme na druhou stranu.

Opravdu je tam dvoukolejka, která vychází ze závalu. Všude je vrstva řídkého bahna. Po pár desítkách metrů, kdy už holinky v bahně málem přetekly, nás ale čeká nemilé překvapení. Chodba končí celistvou skálou. Pečlivě ji osaháváme, jestli to není zase nějaká kamufláž, ale zklamaně zjišťujeme, že je to opravdu konec. Nakonec osaháváme i boky, ale nic nenalzáme. Zklamaní tedy zaměříjeme poslední úsek chodby a vydáváme se zaraženě nazpátek.

Mlčky ukládáme nářadí v campu a vydáváme se nahoru. Při mytí pod vodopády se najednou Michal zarazí, začne se nekoordinovaně škusbat a něco si zmateně pobrukuje pro sebe. Vypadá to, jako by se zbláznil a tak si z něho utahujeme, aby si to tak nebral, že už jenom to, co jsme objevili, je dokonalá bomba. Ale Michal se rozhlédne, a když zjistí, že v okolí nikdo cizí nenaslouchá, položí divnou otázku: „*Když jsme prolézali a mapovali ten úsek za posledním závalem, nevíšimli jste si něčeho divného?*“ Všichni jsme strnuli a po dlouhém, téměř nekonečném tichu David skoro zařval: „*Voda!!*“. A najednou se nám všem rozsvítilo. Ta voda, která vtékala na jedné straně do roury, se na druhé straně neobjevovala. Bylo tam jen usazené bahníčko. A také když voda klesla, foukal z roury průvan. Takže tam musí někde pod závalem být odbočka. Rovné pokračování roury vedlo do kopce a konec chodby sloužil zřejmě jako přepadový rezervoár pro velkou vodu. Měli jsme co dělat, abychom se udrželi a nevrátili se. Jenže to bude muset počkat do příští akce. A hlavně to u piva důkladně probereme.

* * * * *

Netrpělivě jsme tedy v půlce týdne dorazili do hospody. Ještě že máme zamluvený každou středu salonek, kde nás nikdo neruší a neslyší. Nad mapou štolý všichni přemýšlíme nahlas. Vybavujeme si postupně, že když Michal zasunul něco přes sedm metrů soutyčí, začala voda zase o poznání rychleji odtékat. A že roura stoupá se nedá na záznamu poznat. Teď jde o to, kterým směrem voda odbočila. Jsou dvě možnosti pravděpodobné, tj. doprava nebo doleva a jedna méně pravděpodobná, že roura vede dolů. To ale musíme zjistit až na místě kamerou. Nikoho z nás totiž nenapadlo sledovat i vodu, když jsme všichni dychtivě čekali, co se objeví, až kamera vyjede z roury a Michal pak záznam omylem přemazal, když dokumentoval poslední úsek chodby.

A tak jsme teoreticky probírali varianty postupu. Protože roura vedla při pravém boku, je málo pravděpodobné, že by odbočovala doleva. A protože odbočka je mezi sedmým a osmým metrem, bude výhodnější razit chodbičku z druhé strany závalu při spodku směrem zpět, až narazíme na rouru. A protože se budeme držet boku a je-li tam odbočka, měl by uhnout o něco dříve než roura a podle něho zahneme. Bude to sice komplikované, ale nějaký ten metr kopání ušetříme a je větší naděje, že se strefíme a nebudeme kopat zbytečně. A když roura odbočí na druhou stranu, tak ze stávajícího průkopu uděláme sondu dolů a narazíme na ní. A kdyby roura vedla skutečně dolů, což je nejméně pravděpodobné, sami bychom na to asi nestačili a povolali bychom Kladenskou partu hic, vedenou Jardou.

Teorie sama je sice dobrá věc, ale praxe teprve ukáže. David ještě poznamenal, že ty tajemné prostory jsou podle zpaměti zrekonstruovaných plánků, které Michal s Křenem tenkrát zapomněli v sále se stroji a ke kterým jsme se pak už nedostali, od této hlavní chodby trochu vlevo a trochu vpředu. Alespoň tak to vychází, když si to vše skreslí dohromady.

* * * * *

Na příští akci jsme tedy začali po krátké přípravě kopat odzadu závalu, který jsme nazvali pro lepší orientaci Křížový. Práce šla rychle a večer jsme zjistili, že první předpoklad byl správný. Betonové bloky v boku ustoupili v pravém úhlu do strany a to neznamenal nic jiného, než vytouženou odbočku. I ta roura tam byla. Zahnuli jsme tedy v kopání doleva a makali jak barevní.

Když jsme zjistili, že do půlnoci není daleko, s menším remcáním jsme se odebrali do campu se najíst a vyspat. Práce přece nemá nožičky a tak neuteče.

Druhý den časně ráno v deset hodin jsme se znovu pustili do kopání a po třech hodinách jsme byli na druhé straně závalu. Chodba měla stejnou výšku jako hlavní, ale byla užší a celá vyztužená betonovými bloky. Uprostřed vedly koleje a hned vedle nich roura, ze které vytékala voda do žlábků. Chodba vedla kus rovně a pak se lomila doleva, směrem ke Svatému Janu. Výztuž skončila ještě před zatáčkou a v zatáčce pak i koleje. Dál už byla holá skála i na spodku. I charakter stěn a stropu se trochu změnil. Byly hladší, jakoby jemně opracované a i chodba je o něco užší. Shodli jsme se, že takovýhle charakter měly stěny v sestupní chodbě, kterou jsme před lety objevili tajemné podzemí pod Svatojanskou skálou, a do kterého jsme již nenalezli vchod.

Každého z nás napadla myšlenka, že se možná opravdu dostaneme do tajemných prostor z druhé strany. Tenkrát ta úvaha, že musíme najít jiný vchod taky padla, ale nikdo netušil, že to bude trvat dlouhých deset let. A tak nás moc nepřekvapilo, že po pár desítkách metrů jsme zaslechli podivný, tajemný a důvěrně známý tlumený zvuk. U stropu jsme spatřili povědomé kabely, které přicházely zřepředu a které mizely pod stropem v boku hladké stěny chodby. Jenže po pár desítkách metrů se před námi objevila vyzděná stěna z kamene. Voda ve žlábků mizela pod ní a mezírkou nad hladinou se linul onen zvuk.

Obhlédli a osahali jsme stěnu a rozhodli jsme se ji probourat. Po chvíli úsilí se podařilo v rohu vyvalit jeden kámen. Tajemný zvuk ihned zněl zřetelněji a tak jsme zdvojnásobili úsilí a za chvíli jsme stáli na druhé straně zdi.

S otevřenými ústy jsme tiše stáli a poslouchali. Byla to přímo rajska hudba, o které jsme nedoufali, že ji někdy uslyšíme. Tedy přesněji řečeno, doufali jsme, ale moc jsme tomu nevěřili. A do toho mlčení se ozval Michal, že vedle vybouraného otvoru na zemi objevil svoje desky s plánky, které tam zanechal před lety. To znamenalo, že jsme přišli tím původním otvorem, na který jsme narazili tenkrát při průzkumu sálů, a ke kterému jsme se již znovu nedostali. Došli jsme tedy do středu sálu a posadili se na zídku u nádrže. David pronesl krátkou řeč, ve které nazval tuto prostorou sál „U Sklerotika“ (po kom asi?) a pak odněkud vykouznil láhev šampaňa a kelímky a sálem se rozlehlo bouchnutí špuntu. Na náš dotaz, kde ji vzal a co ho to napadlo nám řekl, že když tak seděl nad těmi mapami z naší nynější akce a z akce tenkrát před lety a měřil a kreslil, tak ať dělal co dělal, stále se mu obě mapy stýkaly v jednom bodě a věřil, že i když ty staré mapy dával dohromady vlastně po paměti, když o původní přišli, tak musí být blízko sebe a že bychom mohli obě prostory propojit. Také nám to prý v hospodě naznačil. A věřil tomu tak silně, že tajně s sebou táhl láhev šampusu.

Seděli jsme tak v rozjařené náladě a nahlas uvažovali, co všechno nás ještě čeká za objevy. Přestože byly už čtyři odpoledne, prohlédli jsme v letu z dřívějšíka nám již známé prostory. Naprosto nic se tam od té doby nezměnilo, až na to, že maskování propojovací chodby a chodby k vyvěrače už nefungovalo. Jen na všech plochách ležela evidentně silnější vrstva prachu, jako kdyby tam již léta nikdo nebyl. A dva ze strojů už nepracují a nikdo je neopravil. A navíc jsme zjistili, že vstupní chodba, kterou jsme tyhle prostory objevili, jakoby neexistovala. I když jsme téměř jistě věděli, kde byla, přesto jsme po ní nenašli ani stopu.

Vrátili jsme se tedy zpět na zídku a začali se dohadovat, zda naše objevy zveřejnit nebo zahrát tzv. Komaškovinu. Nakonec jsme se jednohlasně dohodli, že přece nebudeme dělat jeskyňáře do šuplíku jako někdo a všechno po důkladném zpracování zveřejníme. Nakonec jsme sbalili fidlátka a se zastávkou v campu, kde jsme nechali vozík, materiál a část zbylých zásob, jsme vyrazili na světlo boží a hlavně do hospody. Cestou se každý několikrát ptal Davida a Michala, zda tentokrát vzali mapy a nákresy s sebou, aby nedopadli jako před lety a abychom kvůli tomu nemuseli hledat další vchod do podzemí. Poprvé se vyděsili a vysypali transporták, aby se přesvědčili, že papíry opravdu mají. Podruhé se jen smáli a po páté stejné otázce se už začali mírně vztekat.

* * * * *

Na další výpravu jsme se dostali až po Novém roce, protože někteří z nás mezi svátky nemohli a už dříve jsme se dohodli, že objevy budeme dělat všichni společně. Je to tak jistější, protože zvědavost těch nezúčastněných by byla obrovská a v záplavě dotazů by se mohlo něco profláknout. A tak jsme opět v plném počtu dorazili nepozorováni do podzemního campu. Vybavení se utěšeně rozrostlo o několik hrnců, hrnečků a skleniček, vařič na PB a hlavně o velký a čistý barel s pípou, postavený na jednom z vozíků u boku, do kterého Petr svedl kapající vodu a který byl tím pádem stále plný hlavně na mytí a méně již na kávu nebo čaj. Pití v surovém stavu už snad vůbec nepřipadalo v úvahu. Už to tady vypadalo útulně, skoro jako na základně. Jen ten odér z nevětraných spacáků, propocených overalů a mnohokrát použitých ponožek tu chyběl.

Tomáš uvažil čaj a Vědma vybalila nějaké stoleté kekxy. Po nutném občerstvení jsme vyrazili dál do nitra štoly s vozíkem, naloženým materiálem. Vozík jsme nechali před Křížovým závalem a po chvíli jsme byli v sále U Sklerotika. Michal se trochu cukal, že jsme ten sál tak nazvali, ale pak raději zmlknul. Na našich slezinách v hospodě jsme se dohodli, že mimo zaměřování a mapování bude naší prioritou hledání pokračování záhadných prostor. Například kam vedou kabely a kudy sem chodili záhadní strážci. Protože již před lety jsme na hladkých stěnách nenalezli žádné stopy po zazděných otvorech a i kolem probouraného objevného vstupu byla stěna naprosto hladká a bylo jasné, že sem musel někdy někdo chodit a nyní již podle netknutého prachu nechodí. Bylo jasné, že musíme vymyslet nějaký nový způsob průzkumu.

Doma mi blesklo hlavou, jak jsem před pěti lety chtěl přidělat u syna skříňku na prací prášky v koupelně na sádkartonovou stěnu a potřeboval jsem se šrouby strefit do nosné kostry sádkartonu, protože sám by skříňku neunesl. A jelikož hlavičky šroubů ve stěně byly zasádovány, přebroušeny a zamalovány, nebylo na stěně nic vidět ani při ostrém světle. Až teprve, když jsem při zhasnutém hlavním světle přitiskl rozsvícenou baterku ke stěně a svítil rovnoběžně se stěnou, byl slabounce vidět stín dolíčků po zasádovaných hlavičkách šroubů, protože sádra se nad nimi nepatrně smrštila a ani přebroušení to nezahladilo. Pak jsem si tužkou udělal na těch místech tečky a po rozsvícení byl jasně vidět průběh nosné kostry. Řekl jsem to ostatním a po chvíli vysvětlování tohoto jevu jsme se shodli, že to tak zkusíme.

Protože v sále je tma, nemusíme zhasínat a budeme si svítit Nifkou podle stěn a podezřelá místa označíme křídou. Potlačíme objevitelskou horečku a napřed takhle prohlédneme oba sály i návazné chodby a teprve pak se budeme věnovat označeným místům. A tak náhodný pozorovatel by se následujících asi 7 hodin mohl potřhat smíchy, kdyby viděl tu pantomimu, jak lezeme po kolenou s ksichtem přitisknutým ke stěně podél stěn, svítíme si ne na stěnu, ale podle ní. A tak jsme se po těch několika hodinách opět sešli na zídce v sále U Sklerotika a moc jsme se navzájem sobě zasmáli. Všichni jsme měli strašně špinavý a odřený tvář. Rychle jsme se ošplouchli v protékající vodě a zrekapitulovali si nalezená podezřelá místa. Bylo jich celkem pět. Dvě v prvním sále nedaleko bývalé vstupní chodby, dvě v druhém sále a jedno poblíž mizejících kabelů. V místech bývalé vstupní chodby i přes velkou snahu jsme nenalezli nic.

Začínáme tedy pátrat v prvním sále, kvůli případnému druhému vchodu. První místo jsme vyřadili vzápětí, protože šlo o poruchu, která se promítala až do stropu prostory. Druhé místo bylo nadějnější. Nalézalo se ve stěně mezi odtokovou chodbou a původním vstupem, podle kompasu nejbližší ke klášteru ve Svatém Janě. Na poklep neznělo stejně, jako okolní stěny. Zvuk se nesl trochu jinak. Důkladným prosvícením jsme stanovili přibližný obrys, který jsme nakreslili na stěnu. Při odstupu od stěny to s trochou fantazie opravdu vypadalo jako obrys chodby. Průlom jsme odložili na později a šli prozkoumat další podezřelá místa.

V sále U Sklerotika jsme obě místa ani po důkladném zkoumání neuznali za nadějná. Jenom jsme je pro jistotu a pozdější nalezení označili nenápadnou značkou. Poslední nadějně místo, v přístupové štole nám vše vynahradilo. Po důkladném prohlédnutí a prosvícení se nám objevil slabý stín krásného profilu zamaskované chodbičky. Museli jsme se pořádně krotit, protože už bylo opravdu pozdě a byli jsme dost unavení. Také Nifky již pomalu odcházel a my měli jen jednu karbidku. Tak jsme naložili věci na vozík a odjeli do campu. Tomáš šel již před hodinou napřed a tak nás v campu čekal kýbl horkého čaje s hodně RUMem. To byl přímo balzám na naše unavená těla. Ani jsme moc nemluvili a zalezli do spacáků. RUM udělal své a za malou chvíli už byli všichni v limbu.

Ráno nás probudila libá vůně čaje s čím jiným, než s RUMem. Při balení věcí Michal vyndal z bágla krabici s akumulátorovou vrtačkou, nějakým ocelovým trnem, kusem gumy a krabičkami patron do nastřelovací pistole a pravil, že nám pak něco předvede. Již jsem něco o tom slyšel, ale nikdy to v praxi neviděl. Na vozík, který jel skoro sám jsme pověsili karbidky a dobře osvětlená cesta uběhla rychle. Někaké věci jsme nechali u probourané zdi do sálu U Sklerotika a pokračovali do prvního sálu. Tam u nakresleného obrysu Michal vybalil svá

fidlátka a pravit, že nám předvede mikrotrhací práce, abychom se nemuseli dřít při sekání skály. Zvědavě jsme jej pozorovali. Navrtal systematicky několik děr, do jedné z nich dal patronku, položil na díru gumu a skrz otvor v ní prostrčil do díry ocelový trn. My jsme instinktivně poodstoupili a on do trnu silně praštil kladivem. Ozvala se rána a od skály odpadl kus kamene. Nabil další díru, vložil patronku a bouchnul.

Po několika ranách se už rýsovala slušná prohlubeň. V ní bylo vidět, že se jedná o zeď z kamenů, spojených nějakou pryskyřicí. Pak navrtal prostřední kámen do větší hloubky, nabil tři patronky a po tlumené ráně byl vidět uprostřed temný otvor. Jásali jsme nad dalším objevem a Michal zatím dalšími drobnými destrukcemi rozšířil otvor na průlezný profil.

První leze hubený David a hlásí, že dál vede přímým směrem malá chodbička. Prodrali jsme se teda za ním a postupovali husím pochodem. Po necelých 200 metrech se chodba trochu rozšířila a náhle skončila závalem. Zával ale nebyl z hlíny a vápencových kamenů jako ostatní, ale k našemu překvapení byl z travertinu a byl podle vzhledu poměrně čerstvý. Zatím bez zaměření nevíme, jak jsme hluboko a v kterých místech. Vzhledem k tomu, že tu je sucho, jsme určitě nad hladinou vlastní vyvěračky. Zatím zával otevírat nebudeme, hlavně že víme, kudy se případně dostat ven. Původně vedla chodba s největší pravděpodobností travertinovou kupou u vyvěračky ven do kláštera, kde sídlila StB. Když StB opustila klášter, vchod odstřelila a proto od té doby v podzemí nikdo nebyl. Jen stroje zapomněla vypnout a ty běžely bez obsluhy dál. Nebo na ně zapomněla schválně??? Tím spíše se musíme nyní soustředit na druhou stranu podzemí do míst, kde se ztrácejí kabely. Kam vedou a proč!

Zatím, co David s Tomášem zaměřují novou chodbu, přemísťujeme se ke kabelům, kde jsme si včera označili možnou odbočku. Michal si připravuje nádobíčko a po několika ranách je znovu vidět otvor. Protože ale došla štáva v akumulátoru, díru jsme museli rozšířit ručně. Parádně jsme se při tom nadřeli. Teprve teď je vidět, jak ty mikrotrhací práce dokáží pomoci od dřiny.

Za hodinu prolézá jako první Petr a po něm i ostatní tři. Chodba je suchá a vysoká kolem tří metrů, takže se jde bez nebezpečí vzniku boulí. A stěny jsou také tak hladké, jako v sálech. Hned za průlomem se u stropu objevují kabely, které jakoby nám oznamovaly, že jdeme správným směrem. Podle kompasu vede chodba k VSV, tedy směrem pod lomy Solvay. Tam byl ale také nějaký objekt policajtů nebo StB. Na dně chodby jsou stopy po pražcích důlní drážky, ale všechno je vyklizené.

Pomalou jsme ušli odhadem asi 800 metrů, když se před námi objevil zával. To už bychom měli být někde pod tím objektem. V závalu jsou i kusy cihel a betonu a také je vidět kus rezatého lana. Vědma s Petrem vylezou nahoru ke stropu a hrabou v závalu. My zatím začínáme zpětně zaměřovat chodbu s tím, že ji pak napojíme na celkový polygon.

Mapování jde rychle a když už téměř končíme, přiběhnou Vědma s Petrem, že po asi dvou metrech, které odhrabali ve směsi hlíny, písku, cihel a betonu, se kabely ohýbají směrem vzhůru. To znamená, že tam je uměle zasypaný komín a zřejmě až na povrch. Takže kabely vedou asi někde ven. S tímto konstatováním prozatím končíme.

V sále U Sklerotika už čekají David s Tomášem a po sdělení, jak jsme dopadli, se vydáváme na cestu zpátky. V campu konstatuje David nad provizorní mapou, že to asi bude z větších objevů všechno. Zůstávají sice takové záhady, jako třeba jakým způsobem byly tyto prostory raženy, kdo je razil a kdy (porovnat záznamy o těžbě a odvozech), co je to za dokonalé stroje, které tolik let po instalaci stále ještě pracují, kudy sem byly tyto stroje dopraveny, když jejich rámy jsou v celku a chodbami by neprošly, kam vedou kabely, když na povrchu už jsou jen rozvaliny a při hledání v nich jsme nenašli žádnou stopu po nějakých strojích, nebo vedení k nim. To by chtělo nějaký přístroj, jaký mají pracovníci, kteří vyhledávají kabely. Pokud ovšem ty kabely vedou až na povrch. Kdyby se je povedlo najít, pak by už chytré české hlavičky našly způsob, jak je využít k elektrizaci skanzenu Barbora, kde nemají přívod elektřiny. To by byl gól. Tohle všechno a mnoho dalších záhad je třeba vyřešit, a to i s vědomím, že zítra se někdo z bývalých tajemných strážců vzpomene a už se sem také nemusíme dostat.

Praha, prosinec 2004

Literatura:

- Kolčava M., Kaifoš D., Přibíl M. (1995): Záhadná Amerika? 1.díl - Překop na Velkou horu.- *Krasová Deprese 2*: 2 - 15. Praha.
- Přibíl M., Kaifoš D. (1997): Záhadná Amerika? 2.díl - Překop na Boubovou neboli Bájna štola k Bubovickému potoku.- *Krasová Deprese 5*: 2 - 5. Praha.
- Švára (1996): Tajemství vyvěračky.- *Krasová Deprese 4*: 33 - 35. Praha.
- Švára: Pracovní deník, podzim 2003 – jaro 2004.

ФОТО: ЈІРІ ШВАРЦЕР & ПЕТР ВОДИЧКА
ЎПРАВДА: КУБА 2014 & МАДУК 2017